

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionstyrelsen

Granskning av Vårdersättningar inom hälso- och vårdval i Region Skåne (rapport nr 1 - 2021)

Revisorerna har genomfört en granskning av vårdersättningar inom hälso- och vårdval i Region Skåne. KPMG har biträtt i granskningsarbetet och upprättat bifogad rapport. Syftet med granskningen har varit att bedöma om hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt följsamhet till gällande avtal för hälso- och vårdval i Region Skåne samt om nämnden har en tillräcklig kontroll som säkerställer att felaktiga ersättningar inte utgår inom dessa. Granskningen är en fördjupning av förstudie (rapport nr 7 – 2020) och har utifrån en riskbedömning avgränsats till följande hälso- och vårdval: Specialisttandvård, Barnmorskemottagning, Hudsjukvård, Ögonsjukvård, Läkemedelsassisterad behandling vid opiatberoende (LARO) samt Psykoterapi.

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att hälso- och sjukvårdsnämnden inte har säkerställt följsamhet till gällande avtal för hälso- och vårdval i Region Skåne och att nämnden inte har en tillräcklig kontroll som säkerställer att felaktiga ersättningar inte utgår. Bedömningen grundar sig på att det i granskningen framkommer brister av varierande natur och grad vad gäller den interna styrningen och kontrollen samt att det förekommer felaktigheter i utbetalda ersättningar. Granskningen har visat på nedanstående iakttagelser och bedömningar.

Respektive vårdval har sin specifika ersättningsmodell och specifika ersättningsgrundande kriterier. De i granskningen deltagande vårdleverantörerna bedöms generellt sett ha en acceptans för avtalsvillkoren. Däremot bedöms vårdvalens komplexa ersättningsmodeller i vissa fall medföra risker för felaktiga utbetalningar. Administrativa krav upplevs bland intervjuade inom flera vårdval vara en administrativ börda samtidigt som flera vårdval har avtalsvillkor med ett betydande tolkningsutrymme, vilket har medfört att vårdleverantörer fått olika ersättningar för likartade insatser.

Nämnden bedöms inte säkerställa en följsamhet till gällande avtal för hälso- och vårdvalen. Bedömningen grundas på att det vid genomförda intervjuer framkommit att det inte finns tillräckligt med personella resurser för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av vårdleverantörerna. Granskningen visar även att det inte sker en systematisk uppföljning av avvikelser hos vårdleverantörerna samtidigt som det saknas en struktur för både det övergripande internkontrollarbetet inom nämndens ansvarsområde och för genomförande av konkreta kontrollaktiviteter gällande vårdinsatser.

Nämnden bedöms inte säkerställa korrekta registreringar och utbetalningar inom hälso- och vårdvalen. Detta då en genomförd transaktionsanalys visar på förekomsten av registrerade dubletter eller multipla ersättningar, i strid med avtalsvillkoren, för vårdvalen Ögonsjukvård, LARO, Barnmorskemottagning och Specialisttandvård. Felaktiga utbetalningar av ersättningar kan ha skett på grund svårtolkade avtalsvillkor, vilket lett till felaktiga inrapporteringar från vårdleverantörerna. Andra avtalsvillkor bedöms vara mer tydliga, vilket kan innebära att noterade avvikelser beror på oegentligheter. Granskningen visar att det finns få automatiska kontroller vid leverantörernas registreringar av vårdinsatser. Genomförda intervjuer tyder på att befintliga systemstöd, rutiner och kontroller inte räcker för att säkerställa korrekta vårdersättningar. Utifrån genomförd transaktionsanalys bedöms åtminstone 26 miljoner kronor ha betalats ut på felaktiga grunder under åren 2018 t.o.m. 2020.

Nämnden bedöms säkerställa att det sker ändamålsenliga kontroller av enskilda leverantörers lämplighet i samband med ansökningsförfarandet. Däremot sker löpande och upprepade kontroller av leverantörers lämplighet för enbart vissa av vårdvalen. Vidare bedöms Region Skånes kontroller av vårdleverantörernas underleverantörer inte vara tillräckliga då dessa enbart utförs av vårdleverantörerna själva.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Nämnden bör besluta om ett utvecklingsarbete med syfte att förenkla avtalsvillkoren och renodla ersättningsmodellerna för respektive vårdval.
- Nämnden bör besluta om ett utvecklingsarbete avseende de administrativa systemen för registrering av leverantörernas vårdinsatser, inklusive den support som erbjuds leverantörerna.
- Nämnden bör säkerställa att verksamheten har tillräckliga resurser och systemstöd för att kunna utöva en effektiv intern styrning och kontroll.
- Nämnden bör säkerställa att det genomförs ett systematiskt förbättringsarbete kring organisationens riskkultur med syfte att stärka styr- och kontrollmiljön.
- Nämnden bör i högre utsträckning delta i arbetet med riskanalyser då nämnden kan ha ett annat perspektiv än vad verksamheten har.

- Nämnden bör tillse att de interna kontrollplanerna utformas i enlighet med regionens reglemente och tillämpningsanvisningar för intern kontroll.
- Nämnden bör utveckla anvisningar som anger hur det interna kontrollarbetet ska bedrivas för att tydligt ta hänsyn till risken för bedrägerier.
- Nämnden bör utveckla rutiner som säkerställer att regionen tar initiativ till rättsliga åtgärder då det bedöms finnas en risk för att de fel som upptäcks är medvetna.
- Nämnden bör utreda den totala omfattningen av felaktiga vårdersättningar med syfte att erhålla komplett underlag för vidare åtgärder.

Revisorskollegiet behandlade bifogad rapport vid sammanträdet 2021-08-26 och beslutade att översända missiv och rapport för yttrande till hälso- och sjukvårdsnämnden och till regionstyrelsen. Yttrandet ska ge svar på vilka åtgärder som hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen avser vidta med anledning av granskningens resultat.

Vi emotser svar senast 2021-12-09.

För revisorskollegiet

Louise Rehn Winsborg
Ordförande

George Smidlund
Revisionsdirektör